

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i arbetsvetenskap, 240 högskolepoäng

Studieplanen är fastställd av samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Göteborgs universitet den 2012-06-07.

1. Utbildningens mål

Utbildningens mål är att den studerande skall utveckla sådana kunskaper och färdigheter som fordras för att självständigt kunna bedriva forskning inom området samt bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnet genom framställandet av en vetenskaplig avhandling.

Utbildningen på forskarnivå i arbetsvetenskap syftar också till att utveckla den studerandes förmåga att omsätta uppnådda vetenskapliga färdigheter och kunskaper i fortsatt forskningsarbete eller i annat kvalificerat yrkesarbete. Utbildningen skall vidare utveckla doktorandens kommunikativa och pedagogiska färdigheter vad gäller att uttrycka sig väl i tal och skrift såväl inom som utanför akademiska sammanhang. I utbildningen är det obligatoriskt att läsa 5 högskolepoäng i högskolepedagogik inom ramen för de 240 högskolepoäng som utbildningen omfattar. Den studerande skall även ha tillägnat sig kunskap om planering och genomförande av forskningsprojekt.

Utbildningen skall ge internationella kontakter bland annat i form av medverkan vid forskningskonferenser och eventuell vistelse vid utländskt lärosäte.

Utbildningens specifika mål, vilka skall vara uppfyllda för att den studerande skall erhålla examen på forskarnivå i arbetsvetenskap, anges nedan. I övrigt gäller de krav som finns angivna i högskoleförordningen, examensordningen, examina på forskarnivå.

1.1 Kunskap och förståelse

För doktorexamen skall doktoranden:

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och forskningsområdets metoder i synnerhet.

1.2 Färdighet och förmåga

För doktorsexamen skall doktoranden:

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

1.3 Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden:

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.
- uppvisa förmåga att värdera styrkor och svagheter i den egna avhandlingen

2. Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

För att antas till utbildningen krävs att den sökande uppfyller kriterier för grundläggande och särskild behörighet i enlighet med vad som anges i Högskoleförordningen, kapitel 7.

2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har, enligt Högskoleförordningen 7 kapitel § 39, den som har:

- avlagt en examen på avancerad nivå
- fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå eller
- på annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper

Enligt övergångsbestämmelse har sökande som före 1 juli 2007 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till forskarutbildning denna grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock som längst till utgången av 2015.

2.2 Särskild behörighet

För att antas till utbildning på forskarnivå i arbetsvetenskap krävs följande:

- avlagd examen på avancerad nivå i arbetsvetenskap eller examen på avancerad nivå innefattande ett examensarbete med inriktning mot arbetsvetenskap
- särskild behörighet har också den som på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper

3. Antagning och urval

Antagning till utbildning på forskarnivå i arbetsvetenskap sker i regel genom fakultetsgemensam utlysning. För vidare bestämmelser rörande utlysning och antagning se den fakultetsgemensamma antagningsordningen till utbildning på forskarnivå vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Urval bland sökande skall enligt Högskoleförordningens kapitel 7 ske med hänsyn till förmåga att klara utbildningen. Dessutom beaktas institutionens kompetens och handledningsresurser inom doktorandens preliminära forskningsinriktning. Som grund för detta urval krävs att den sökande bifogar följande:

- Uppsatser och examensarbeten vilka bedöms enligt följande kvalitetskriterier:*
  - vetenskaplig problemställning och syfte
  - anknytning till tidigare forskning och val av teoretiskt perspektiv
  - metodval och praktiskt genomförande
  - teoriintegration i analys, tolkning och slutsatser
  - akribi (vetenskaplig noggrannhet) och språklig framställning
- Intyg avseende annan relevant meritering, exempelvis deltagande i utredningsarbete, forskningsutvärdering eller utvecklingsarbete*
- Kortfattad projektplan i vilken den sökande anger forskningsintresse eller planerat avhandlingsområde. Planen bedöms enligt följande kvalitetskriterier*
  - vetenskaplig relevans
  - uppvisad förtrogenhet med aktuell och tidigare forskning
  - genomförbarhet inom ramen för forskarutbildningen
  - anknytning till institutionens forskningsprofiler och handledningskompetenser

Beslut om antagning fattas av prefekt.

4. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildning på forskarnivå i arbetsvetenskap omfattar 240 högskolepoäng och avslutas med doktorsexamen. Möjlighet finns att avlägga licentiatexamen efter 120 högskolepoäng om de krav som finns angivna i högskoleförordningens examensordning avseende licentiatexamen är uppfyllda.

Utbildning på forskarnivå består dels av kurser, vilka examineras efter hand, och dels av eget forskningsarbete vilket skall leda fram till en vetenskaplig avhandling. Doktoranden

förväntas även att inom ramen för sin utbildning delta i seminarieverksamhet samt, om inte särskilda skäl föreligger, bidra till institutionens gemensamma verksamheter. Doktorand kan tillgodoräkna sig högskolepoäng från tidigare utbildning. Beslut om tillgodoräknanden och därmed vidhängande avräkning av studietid fattas, efter individuell ansökan från doktorand, av prefekt i samband med upprättande av individuell studieplan, dock senast 6 månader efter att planen upprättats. Tillgodoräknanden skall vara kopplade till beslut om avräkning av tid i doktorandtjänsten som motsvarar den tillgodoräknade kurspoängen. Avräkningen skall dokumenteras i den individuella studieplanen. Som mest får två års tillgodoräknande med tillhörande avräkning göras.

4.1 Kurser

Utbildningen omfattar en kursdel på 65 högskolepoäng varav 30 högskolepoäng består av för utbildningen i arbetsvetenskap obligatoriska gemensamma kurser samt 5 högskolepoäng av en obligatorisk kurs i högskolepedagogik. Övriga kurser (tillsammans 30 högskolepoäng) bestäms i samråd mellan handledare och doktorand.

Ett eventuellt tillgodoräknande av högskolepoäng från tidigare utbildning skall särskilt anges i den individuella studieplanen.

4.2 Avhandling, licentiatuppsats och disputation

Det centrala i utbildningen är författandet av en vetenskaplig avhandling där doktoranden skall föra kunskapen inom forskningsområdet framåt. Doktoranden förväntas avrapportera sitt avhandlingsarbete kontinuerligt. Detta sker i första hand genom författandet av avhandlings-pm vilka presenteras vid minst tre seminarietillfällen:

- senast sex månader efter antagning (avhandlingsplan; PM-seminarium)
- efter ungefär halva utbildningstiden (arbetets fortskridande; mittseminarium)
- 3-6 månader före beräknad disputation (avhandlingsmanuskript i sin helhet; slutseminarium)

Extern opponenter anlitas vid mitt- och/eller slutseminarium.

Doktorsavhandling, respektive licentiatuppsats, skall i enlighet med de regler som anges i högskoleförordningen för doktorsexamen respektive licentiatexamen, försvaras vid en offentlig disputation respektive ett offentligt seminarium.

Avhandlingen skall vara grundad på självständigt forskningsarbete och vara av god internationell vetenskaplig standard. Den kan utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande verk (monografiavhandling) eller i form av en sammanfattning av vetenskapliga uppsatser (sammanläggningsavhandling). Avhandling skrives företrädesvis på engelska. Avhandlingen skall i övrigt utformas i överensstämmelse med vad som föreskrivs i högskoleförordningen.

5.Handledning

För varje doktorand skall utses minst två handledare, varav en huvudhandledare och en eller två biträdande handledare. Huvudhandledaren skall vara anställd vid eller adjungerad av Göteborgs universitet och minst ha docentkompetens. Minst en av handledarna skall ha genomgått handledarutbildning.

Doktoranden har rätt till handledning enligt vad som anges i *Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Samhällsvetenskapliga fakulteten*.

Doktorand som begär det har rätt att, utan att ange skäl därför, byta handledare.

6. Individuell studieplan

För varje doktorand upprättas i samband med antagningen en individuell studieplan. Studieplanen fastställs av prefekten i samråd med doktoranden och dennes handledare. Den individuella studieplanen skall innehålla en tidsplan med tillhörande finansieringsplan för hela utbildningsperioden fram till planerat datum för disputation. Den individuella studieplanen skall följas upp minst en gång per år. Av uppföljningen skall tydligt framgå hur utbildningen framskrider. Doktorand, handledare och prefekt skall skriftligen intyga att de samtycker till innehållet, och den biträdande handledaren att han/hon tagit del av innehållet i den individuella studieplanen och eventuella ändringar som görs i den.

7. Övrigt

I övrigt hänvisas till gällande lagstiftning, riktlinjer vid Göteborgs universitet och vid samhällsvetenskapliga fakulteten samt lokala föreskrifter vid Institutionen för sociologi och arbetsvetenskap. Uppgifter om aktuella regelverk finns tillgängliga på www.samfak.gu.se.